

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 42 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W ZABRZU

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 42 z Oddziałami Integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Zabrze opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

WIZJA

Jesteśmy nowoczesną szkołą, która stwarza optymalne warunki do harmonijnego rozwoju ucznia w sferach: intelektualnej, emocjonalnej, fizycznej i społecznej, stosownie do wieku, poziomu rozwoju oraz jego indywidualnych potrzeb. Nasza szkoła jest bezpiecznym miejscem pobytu wychowanków, wspomaga uczniów na wielu płaszczyznach w radzeniu sobie z różnymi trudnościami poprzez budowanie ich odporności i konstruktywnej zaradności życiowej, inicjując i wzmacniając czynniki, które sprzyjają prowadzeniu zdrowego stylu życia w tym szczególnie higieny psychicznej. Wyposażamy każdego ucznia w rzetelną wiedzę, zapewniając dostępność do różnorodnych, nowoczesnych środków nauczania w celu:

- łatwiejszego oraz ciekawszego zdobywania i przyswajania wiedzy o świecie;
- prawidłowego komunikowania się z otoczeniem;
- kształtowania postawy dialogu i współpracy;
- integracji międzyosobowej;
- tolerancji i szacunku dla każdego człowieka;

- przekazywania dziedzictwa kulturowego narodu, cywilizacyjnego oraz tradycji regionu i szkoły;
- kształtowania postaw patriotycznych w tym obywatelskich oraz otwartości na wartości kultur Europy i świata;
- promocji zdrowego stylu życia;
- przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- okazywania wzajemnego szacunku i kształtowania postawy odpowiedzialności;
- postaw proekologicznych.

MISJA

Podstawą rozwoju współczesnej cywilizacji jest wiedza, którą zdobywamy i wykorzystujemy w naszym życiu już od najmłodszych lat. Wiedza jest podstawą rozwoju osobistego, zawodowego i samorealizacji każdej jednostki. Szkoła poprzez różnorodne swoje działania propaguje łagodne wprowadzanie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła wykorzystując potencjał młodego człowieka zwłaszcza poprzez umiejętne stosowanie posiadanej przez niego wiedzy przy maksymalnym wykorzystaniu umiejętności i zdolności, jakie posiada z zachowaniem poszanowania drugiej osoby, tak by w dorosłym życiu odpowiedzialnie i z godnością był gotowy sprostać wyzwaniom, jakie go czekają.

PREAMBUŁA

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalany przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Celem programu jest stworzenie jednolitej koncepcji wychowawczej zgodnej z obowiązującymi aktami prawnymi, oczekiwaniami oraz potrzebami środowiska szkolnego i lokalnego. Szkoła stwarza bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne dziecka. Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń. Szkoła jedynie wspomaga wychowawczą rolę rodziny. Za realizację programu wychowawczego odpowiadają nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice oraz uczniowie. Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno - wychowawczym realizowanym przez całe grono pedagogiczne za pośrednictwem wszystkich zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym i społecznym.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły:

- Konstytucja RP
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Karta Nauczyciela
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2019. Poz 1249 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2019. Poz 639 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2019 r. poz.638)
- Ustawa z dnia 26 marca 2020 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. nr 685)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz.1030)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228, Dz. U. z 1994r. nr 111. poz. 535 - tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982r. nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280)
- Podstawa Programowa

- Statut Szkoły

NAUCZYCIEL W NASZEJ SZKOLE

- wskazuje różne innowacyjne sposoby poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną;
- uczy odnoszenia się z szacunkiem do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i zdrowych nawyków;
- uczy rozwiązywania problemów w sposób twórczy i kreatywny;
- troszczy się i dba o harmonijny rozwój ucznia;
- uczy młodego człowieka szacunku, tolerancji wobec drugiej osoby, niezależnie od statusu społecznego i ekonomicznego oraz uwrażliwia na dobro innych;
- stwarza sytuacje, w których uczeń rozwija wszystkie sfery swojej osobowości w tym rozwija zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego;
- rozwija w uczniach zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności przyczynowo - skutkowych, funkcjonalnych, czasowych oraz przestrzennych itp.;
- uczy młodego człowieka traktowania wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie, w sposób integralny, prowadząc do lepszego rozumienia świata;
- pozytywnie zachęca i motywuje uczniów do nauki i pracy nad sobą, rozwijania swoich pasji i zainteresowań;
- dąży do tego, aby być autorytetem, doradcą i przewodnikiem ucznia poprzez zbudowanie osobistej siły i kompetencji;
- rozwija u uczniów kompetencje kluczowe;
- bezwarunkowo akceptuje ucznia jako osobę, natomiast warunkowo jego postępowanie;
- nieustannie podnosi swoje kwalifikacje i kompetencje zawodowe;
- przyjaźnie i z dużą empatią nastawiony jest do uczniów i ich rodziców, przestrzegając etyki zawodowej.

WYCHOWAWCA W NASZEJ SZKOLE

- wspiera uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju;
- integruje zespół klasowy;
- inspiruje i wzmacnia współpracę z rodzicami;
- pomaga odkrywać godność człowieka;
- wspiera rodziców w procesie wychowania;
- wdraża uczniów do samodzielności i odpowiedzialności;
- przygotowuje do aktywnego udziału w życiu społecznym;
- zapewnia uczniom poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego;
- zapewnia uczniom poznawanie dziedzictwa kultury narodowej;
- pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji;
- mediuje w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami lub uczniami, a nauczycielami.

Szkoła posiada następujące certyfikaty:

Szkoła Ucząca się, Certyfikat Bezpiecznego Internetu CENZOR, Certyfikat Uczestnika Programu „Zbierając baterię – chronimy środowisko” REBA Organizacja Odzysku, Certyfikat Polskiego Towarzystwa Dysleksji - Program Edukacyjno-Terapeutyczny Ortograffiti, Certyfikat „Placówka przyjazna dziecku w kształtowaniu umiejętności czytania, pisania, liczenia” Certyfikat Programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Certyfikat uczestnictwa w Ogólnopolskim Sprawdzianie Kompetencji Trzecioklasisty z Operonem, Certyfikat uczestnictwa w Próbnym Sprawdzianie Szóstoklasisty z Operonem.

W trosce o wszechstronny rozwój uczniów wdrożono następujące innowacje, programy edukacyjno–wychowawcze, prowadzone są cykliczne kampanie i programy: Innowacja pedagogiczna „Fonetyka od podszewki”, Innowacja pedagogiczna „ Chcemy wiedzieć więcej – za pan brat z kulturą krajów anglojęzycznych, Cała Polska czyta dzieciom, Poczytaj mi przyjacielu, Szklanka Mleka, Owoce w szkole, Kicaj zdrowo, Gimnastykując ciało, usprawniasz umysł, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Ogólnopolski Program Zdrowotny pod hasłem: Profilaktyka przeciwpóchnicza, Program Profilaktyki Zdrowotnej dla Dziewcząt – Akademia Dojrzewania, Każdy inny – wszyscy równi, Bajki bez barier, Laboratoria przyszłości – programowanie z Lego i Robotyki, Szkoła Patriotów, Cyfrowa Szkoła, Szkoła Bezpiecznego Internetu, Sieciaki na wakacjach, Ortograffiti – program profilaktyki dysleksji rozwojowej, projekt edukacyjny GWO „Lepsza Szkoła”, ogólnopolski program

propagujący czytelnictwo „Jak nie czytam, jak czytam”, ogólnopolska kampania „Dzieciństwo bez Przemocy”, projekt edukacyjny OSHero, projekt edukacyjny „Higiena cyfrowa”, „Rówieśnicy” - program profilaktyczny opracowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę.

Uczniowie uczestniczą w akcjach o charakterze charytatywnym i pomocowym, których celem jest kształtowanie empatii i solidarności z potrzebującymi.

W celu zapewnienia uczniom optymalnych szans rozwoju, właściwego wprowadzenia w role społeczne szkoła współpracuje z następującymi instytucjami: Organem prowadzącym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską, Radą Osiedla, Miejską Biblioteką Publiczną, placówkami kulturalnymi Zabrze i regionu, parafią rzymskokatolicką św. Wojciecha, placówkami oświatowymi.

STRATEGIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Szkoła w swoich działaniach wychowawczych zmierza do wszechstronnego rozwoju ucznia w sferze intelektualnej, fizycznej, zdrowotnej, społecznej oraz moralnej. W zależności od potrzeb ucznia rozwój ten dokonuje się poprzez codzienne wspomaganie, aby uczeń mógł rozwijać się na miarę swoich możliwości i zasobów oraz kształtowanie pożądanych postaw i zachowań. Uczeń, przejawiając dysfunkcyjne zachowania, ma możliwość ich usprawnienia dzięki wprowadzanym działaniom korygującym, a działalność profilaktyczna szkoły pozwala na wyposażenie młodych ludzi w umiejętności chroniące ich przed wpływem czynników destrukcyjnych i zachowanie higieny psychicznej. Najważniejsze działania w pracy wychowawczo - profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej, twórczej i duchowej;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie), stymulowanie empatii;
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy, konstruktywnej więzi rówieśniczej, pomocy rówieśniczej;
- rozbudzanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość i zdrową samoocenę;
- budowanie poczucia tożsamości lokalnej, regionalnej i narodowej;
- odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych - bezpieczeństwo w Internecie oraz podczas korzystania z mediów cyfrowych, budowanie świadomości na temat własnej prywatności i ochrony prywatnych treści;

- przeciwdziałanie i eliminowanie z życia szkolnego agresji, przemocy rówieśniczej, podziałów społecznych, hejtu, mowy nienawiści, wykluczenia społecznego;
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystania ze środków psychoaktywnych i odurzających);
- troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców;
- zapoznanie z normami i zasadami zachowania obowiązującymi na terenie szkoły;
- angażowanie się uczniów w działania prospołeczne i alternatywne dla zjawisk patologicznych (włączanie się w wolontariat, rozwijanie zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych, angażowanie się do pracy w samorządzie szkolnym itp.)
- poznanie zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły i otoczeniu;
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych w tym postaw proekologicznych;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji w sposób konstruktywny i radzenia sobie ze stresem.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkoła służy uczniowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego. Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi, uczy kompetencji kluczowych oraz analizy problemów i sposobów ich rozwiązywania. Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji szkolnej. Kształcenie, wychowanie i profilaktyka to podstawowe cele pracy szkoły. Wpływ środowiska, a w szczególności środowiska szkolnego, rówieśniczego, to najważniejszy czynnik kształtujący rozwój psychiczny ucznia.

Na podstawie:

- wieloletnich doświadczeń funkcjonowania szkoły,
- konsultacji przeprowadzonych z rodzicami w rozmowach indywidualnych oraz grupowych;
- obserwacji oraz wniosków do dalszej pracy poczynionych przez: pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego i pedagoga specjalnego;
- rozmów indywidualnych i grupowych z uczniami szkoły;
- obserwacji i analiz sytuacji wychowawczej poczynionych przez Dyrektorów oraz nauczycieli szkoły;
- informacji uzyskanych ze środowiska lokalnego (infrastruktura społeczna: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Policja, Straż Miejska, Sąd Rejonowy – wydział rodzinny, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Kom-

sja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorzy sądowi: społeczni i zawodowi, Prokuratura Rejonowa, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrze i inne).

W bieżącym roku szkolnym zostały określone następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
- rodzina, zaufanie i wsparcie bliskich - dobre relacje i więzi z osobami znaczącymi - racjonalne spędzanie czasu wolnego - pozytywny klimat szkoły - otwartość i wsparcie nauczycieli - wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów w szkole - poczucie przynależności do grupy - wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżywania sukcesu i osiągnięć - zaangażowanie w konstruktywną działalność prospołeczną (wolontariat)	- podatność na wpływy grupy rówieśniczej - nasilenie występowania sytuacji potencjalnie stresowych - problemy z zachowaniem w szkole - spadek motywacji i zaangażowania uczniów - cyberprzemoc

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane zgodnie z obowiązującymi kierunkami polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym.

Priorytety Ministerstwa Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2025/2026:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania matematycznego w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.

4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
ZDROWIE EDUKACJA ZDROWOTNA	KLASY I - III • Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. • Przygotowanie do podejmowania działań, mających na celu zdrowy styl życia- w aspekcie fizycznym i psychicznym. • Kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie. • Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia). • Promowanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w sytuacjach trudnych i kryzysowych.	- zajęcia z wychowawcą - zajęcia z pedagogiem/ psychologiem - w trakcie bieżącej pracy z uczniem - rozmowy, porady i konsultacje - podnoszenie sprawności fizycznej uczniów na zajęciach WF i zajęciach pozalekcyjnych - wycieczki, rajdy - imprezy sportowe - współpraca z klubami sportowymi - akcje i kampanie prozdrowotne - organizacja i udział w konkursach szkolnych

	• Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości poprzez poszukiwanie i wzmacnianie mocnych stron uczniów. KLASY IV - VI • Kształtowanie postawy pracy nad swoją motywacją do działania oraz analiza czynników demotywujących. • Pogłębienie wiedzy i rozwijanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w trudnych sytuacjach. • Rozwijanie kompetencji miękkich, mających na celu poprawę dobrostanu psychicznego uczniów. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady w trudnych sytuacjach. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby np. poprzez świadomość mocnych i słabych stron. • Promowanie postawy pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. • Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia).	i pozaszkolnych - działalność samorządowa uczniów - ustalanie i przestrzeganie zasad i reguł - zajęcia z doradcą zawodowym
--	---	---

KLASY VII – VIII

- Wzmacnianie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę i odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.
- Pogłębianie kompetencji miękkich, mających na celu poprawę dobrostanu psychicznego uczniów.
- Ugruntowanie wiedzy i dalsze rozwijanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w trudnych sytuacjach.
- Kształtowanie w uczniach nawyku ciągłego doskonalenia się i potrzeby uczenia się przez całe życie.
- Wsparcie w poszukiwaniu i świadomym określaniu celów życiowych.
- Kształtowanie postawy nastawionej na rozwiązania, charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią i kreatywnością.
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
- Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.
- Wzmacnianie świadomości, dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka, jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
- Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia).

RELACJE KSZTAŁTOWANIE POSTAW	KLASY I - III • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami, wynikającymi z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny, kraju. • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacji. • Nabywanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń - analiza zachowania własnego i innych ludzi. • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących norm i reguł. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań pomocowych dla innych. • Promowanie adekwatnych sposobów rozwiązywania nieporozumień i sporów. KLASY IV - VI • Rozwijanie umiejętności efektywnej komunikacji. • Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i nieporozumień. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Uważliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat)	- zajęcia z wychowawcą - zajęcia z pedagogiem/ psychologiem - w trakcie bieżącej pracy z uczniem - rozmowy, porady i konsultacje - działalność samorządu uczniowskiego - działalność wolontariatu - oddziaływania integrujące zespół klasowy - pogadanki, dyskusje - stosowanie aktywizujących metod i form pracy - zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia oraz ze Statutem Szkoły - wypracowanie np. klasowego kodeksu postępowania
--	---	---

	• Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, społeczność szkolna). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, nową wiedzę, np. dotyczącą ich sposobów rozwiązywania problemów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. • Poszerzenie zrozumienia i respektowania obowiązujących norm i zasad. KLASY VII - VIII • Doskonalenie umiejętności efektywnego komunikowania się i asertywności. • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obu stron w sytuacjach konfliktowych • Rozwijanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych. • Wzmacnianie samorządności uczniowskiej. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego, poprzez docenianie różnic zdań, wiedzy, doświadczeń, kompetencji i specjalizacji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.	
KULTURA	KLASY I-III	-zajęcia z wychowawcą

WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ	• Kształtowanie dbałości o język i kulturę wypowiedzania się. • Promowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. • Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. • Zachęcanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego oraz w wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność. • Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. • Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej. • Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych, wymagających umiejętności praktycznych, wzbudzanie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów. • Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji. KLASY IV - VI	- zajęcia z pedagogiem/ psychologiem - w trakcie bieżącej pracy z uczniem - rozmowy, porady i konsultacje -kultywowanie tradycji i obyczajów bliższego i dalszego środowiska -udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych -organizowanie w klasach świąt np. Dzień Chłopca, Wigilia -ukazywanie związków pomiędzy tradycją rodzinną i narodową przy organizowaniu różnych świąt -udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach -poszukiwanie w sztuce wzorców godnych naśladowania -poszerzanie znaczenia znajomości naturalnego i kulturalnego dziedzictwa regionu (zabytki architektury, malarstwo itp.) -organizowanie debat, dyskusji, inscenizacji, oglądanie filmów, sztuk teatralnych, wystaw
--	---	--

- Uwrażliwianie na kwestie moralne np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania itp.
- Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze
- Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.
- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.
- Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.
- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
- Rozwijanie szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego.
- Wspieranie uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego.

KLASY VII - VIII

- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samorozwoju, wzmacnianie zaangażowania w zdobywanie wiedzy i nowych umiejętności.
- Wspieranie w rozwijaniu takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
- Umacnianie więzi ze społecznością lokalną, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz lokalnej społeczności.
- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych i rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat

	zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej.	
BEZPIECZEŃSTWO PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)	KLASY I - III - Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. - Promowanie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny. - Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się - zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym. - Promowanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym. - Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu zabawy i nauki. KLASY IV - VI - Pogłębianie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny. - Rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się - zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym. - Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi (swoimi i innych). - Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności,	- zajęcia z wychowawcą - zajęcia z pedagogiem/ psychologiem -w trakcie bieżącej pracy z uczniem -rozmowy, porady i konsultacje -odgrywanie scenek rodzajowych, dialogów, inscenizacji -udział w działaniach dotyczących bezpieczeństwa -spotkania z przedstawicielami innych instytucji i specjalistami -pogadanki, dyskusje -akcje i kampanie profilaktyczne

	w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych przez Internet. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w Internecie (rozsądne korzystanie z portali społecznościowych i aplikacji). • Poszerzanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym w tym profilaktyka uzależnień. • Promowanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe relacje. KLASY VII - VIII • Promowanie umiejętności zarządzania sobą w czasie. • Dalsze pogłębianie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny. • Doskonalenie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się - zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym. • Dalsze poszerzanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym. • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za postępowanie i dokonywane wybory. • Promowanie wiedzy z zakresu prawa, dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych,	
--	--	--

	niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalenie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych - określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Dalsze pogłębianie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym w tym profilaktyka uzależnień, cyberbullying. • Doskonalenie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w Internecie (rozsądne korzystanie z portali społecznościowych i aplikacji).	
SPOŁECZEŃSTWO ISTOTNE PROBLEMY SPOŁECZNE	KLASY I - III • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska. • Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego. • Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, roślin i zwierząt. • Kształtowanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości. • Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami gospodarowania posiadanymi środkami, poznanie wartości pieniądza. • Zaznajomienie z podstawowymi zasadami, regulującymi życie szkoły, w tym prawami i obowiązkami ucznia.	- zajęcia z wychowawcą - zajęcia z pedagogiem/ psychologiem - w trakcie bieżącej pracy z uczniem - rozmowy, porady i konsultacje - akcje, programy i konkursy ekologiczne i regionalne - działalność Samorządu Uczniowskiego

KLASY IV - VI

- Wdrażanie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody, szczególnie zwierząt.
- Poznanie środowiska i specyfiki swojego regionu.
- Umożliwianie prowadzenia obserwacji wybranych elementów środowiska w regionie.
- Uczucie zachowań proekologicznych i podejmowania działań w celu ochrony środowiska naturalnego.
- Rozwijanie postawy przedsiębiorczości i zaradności.
- Zapoznanie z pojęciem prawa i jego znaczenia w życiu codziennym.

KLASY VII - VIII

- Angażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy jakości środowiska, rozwijanie proekologicznych nawyków i zachowań.
- Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska regionalnego (społecznego).
- Promowanie wiedzy z zakresu ekonomii i zarządzania własnymi środkami pieniężnymi.
- Uświadamianie konieczności działania zgodnie z prawem i stosowania demokratycznych procedur.
- Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w szkole, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo - profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana na zakończenie każdego roku szkolnego będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- konsultacje z nauczycielami i rodzicami;
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Program został opracowany przez Zespół Wychowawczy

Rok szkolny 2025/2026